

Sobre l'Estat de benestar

“Tot en l'Estat, res fora de l'Estat, res contra l'Estat.”
(Mussolini)

1. La tradició històrica de l'Estat de benestar

Per a l'estabilitat i la solidesa de tots els sistemes de dominació sempre ha estat millor que el poble vegi les seves cadenes prou “lleugeres” o “raonables”. Que vegi suficient “benevolència” en l'organització social custodiada pel poder d'unes elits. Si es pot garantir que un sector important de la societat no visqui en un estat de fort i inextingible descontentament i consciència de ser maltractat, el sistema es trobarà molt més segur.

Sobre aquesta qüestió s'ha arribat a teoritzar obertament. Només cal llegir, per exemple, “El Príncep”, de Maquiavel, o les afirmacions del polític conservador alemany Lorenz von Stein, que va encunyar la noció “d'Estat social”, reconeixent la seva utilitat per evitar la revolució. La dominació més perfecta és aquella en què l'esclau té els amos en bona consideració.

Aquest “Estat Social” (també anomenat “Estat Providència”) és l'antecedent directe de l'actual model “d'Estat de benestar”. El van començar instaurant les elits de les principals potències europees, en el procés de consolidació dels “Estats-nació”, durant la segona meitat del segle XIX¹.

Abans d'això, ja s'havia conegut el “pa i circ” de l'imperi romà i el despotisme il·lustrat dels Estats monàrquics preliberals (*“tot per al poble però sense el poble”*).

Des del discurs oficial i sistèmic, ordit des de l'acadèmia, es diu que l'Estat de benestar forma part de la trajectòria d'evolució i progrés de les societats occidentals. D'entrada, es reconeix que sempre ha fet falta organitzar la satisfacció de les necessitats de les persones i que, abans, si no ho feia l'Estat, ho feia el poble amb els seus propis recursos. Aleshores, se suposa que és un gran avenç en la història de la humanitat, vinculat a alguna suposada “evolució” en la consciència social solidària, que aquesta satisfacció passi a ser una qüestió “pública nacional”, en mans de l'Estat.

2. La tradició històrica de la comunitat i l'ajuda mútua

La “teoria del Progrés”, doctrina oficial fonamental per a la justificació del sistema actual, ens ve a dir que la societat d'avui en dia, on l'Estat i el capitalisme es troben hiperdesenvolupats, és molt millor que tots els estadis anteriors de la història. És de manual: els altaveus del sistema esbomben que tot el que va existir fora d'ell van ser horrors, encara pitjors que els actuals.

La realitat, tanmateix, és que els Estats no han estat sempre tan omnipotents i omnipresents com avui en dia. En molts moments de la història han predominat les pràctiques populars i humanes de l'ajuda mútua, el compartir, la reciprocitat, el treball col·lectiu per a individuals o per al bé comú... és vital que ho coneguem i ho tinguem

¹ Veure “Welfare State or Economic Democracy?” (Takis Fotopoulos, 1999) i “Estado social”, article a Wikipedia (consultat el 3 de febrer de 2014).
http://www.inclusivedemocracy.org/dn/vol5/fotopoulos_welfare.htm
http://es.wikipedia.org/wiki/Estado_social

present.

Totes aquestes pràctiques florien amb notable vigor a diversos llocs del món en els segles anteriors al gran procés de mercantilització capitalista de la terra i el treball². El poble tenia un patrimoni propi, comú o comunal, de grans extensions de camps, boscos, mines... d'aprofitament col·lectiu, i de moltes altres infraestructures productives compartides. Per gestionar aquest patrimoni comú i prendre decisions sobre la vida col·lectiva també comptava amb institucions de democràcia real (és a dir, directa), com el consell obert a la Península Ibèrica³. També es rastreja la tendència a la mútua assistència en altres formes de societats preestats⁴.

Més tard, en la societat resultant de la revolució liberal i industrial el proletariat també va organitzar, influenciat per les idees socialistes i per la tradició que coneixien, venint del món rural, un ampli teixit social de suport mutu. A l'Estat espanyol, des de l'últim quart del segle XIX fins el 1939 a moltes ciutats es van anar estenent moltes i variades formes de mutualisme, cooperativisme i solidaritat entre els obrers.

“(...) La raó número u que va portar l'ens estatal a constituir el que després s'anomenaria Estat providència, Estat de benestar o Estat social va ser la destrucció de les expressions, moltes i bastant poderoses, d'autosuficiència col·lectiva, cooperació de base, autonomia organitzativa, sistemes mutualistes d'ajuda i assistència, combativitat proletària i manifestacions autogestionades d'una cultura, un saber i un art propis. Fins la guerra civil hi havia per tot arreu societats obreres que amb bastanta eficàcia i en el règim d'autogestió proporcionaven als seus socis i sòcies pensions per malaltia i jubilació, així com protecció als familiars, fills-filles i viudes-viudos, en cas d'incapacitat temporal, accident o mort, alhora que atenció mèdica regular. Altres enormes en nombre eren cooperatives de consum de productes bàsics, o dels elements necessaris perquè els artesans, pescadors o agricultors poguessin realitzar el seu treball en millors condicions. (...) Moltes cooperatives obreres tenien els seus forns de pa i altres infraestructures bàsiques. Aquestes societats se servien de procediments de gestió tan senzills com eficaços, realitzats a la vista de tots els socis i sòcies, generalment sense funcionaris assalariats.”⁵

² Veure, per exemple, “La gran transformació. Crítica del liberalismo económico” (Karl Polanyi, 1944). http://asambleademajaras.com/documentacion/detalle_pdf_y_docs.php?iddocumento=14

³ “El municipi ha estat a la península ibèrica la formació social més semblant a la polis grega i també la més contrària a l'Estat. El seu desenvolupament entre els segles XI i XIV després d'un llarg període desurbanitzador va representar la forma més aconseguida de societat fraternal i igualitària, almenys en els seus primers moments, quan no es produïen excedents o aquests es dilapidaven de manera improductiva en festes, edificis públics o batalles. Les relacions amb un poder territorial al principi sense capacitat coercitiva suficient es van basar en la reciprocitat i no en l'opressió. Les diferències estamentals no eren importants i les decisions es prenen en assemblea oberta; el veïnat es regia per normes dictades per la costum i combatia l'escassetat amb l'aprofitament de terres comunals. En aquesta societat sense Estat –o almenys fora del seu abast– va tenir lloc la síntesi d'allò rural i allò urbà que va donar forma a una cultura rica i intensa, el primer rostre de la nostra pròpia civilització, avui irreconeixible. (...) El municipi va ser durant molt temps la cèl·lula bàsica i autònoma de la societat, el centre ordenador del territori, la forma de la seva llibertat política i jurídica guanyada a pols en lluita contra l'Església, l'aristocràcia o la reialesa, el mitjà d'una identitat amb la qual els seus habitants van poder intervenir com a subjecte històric en altres temps, que el desenvolupament de patriarcats, la pròpia decadència, l'Estat absolutista i la burgesia decimonònica es van encarregar de tancar.” (Miquel Amorós, “El segundo asalto. Forma y contenido de la revolución social”, 2011). També és recomanable la lectura de “Comunidades sin Estado en la Montaña Vasca” (Sales Santos Vera i Itziar Madina Elgueabal, 2012). Un clàssic com Kropotkin ho estudia a nivell europeu als capítols V i VI de “El suport mutu”.

⁴ “Anarquismo y antropología: Relaciones e influencias mutuas entre la Antropología Social y el pensamiento libertario” (coordinat per Beltrán Roca Martínez, 2010).

⁵ “El Estado de bienestar ha contribuido decisivamente a la destrucción del movimiento obrero consciente

Totes aquestes estructures i valors es van haver de destruir a sang i foc per poder instaurar, durant el franquisme, l'Estat de benestar a "Espanya". Per això va ser imprescindible la intervenció militar de 1936-1939.

3. La crítica a l'Estat de benestar

Les persones anticapitalistes, que estem a favor de l'abolició de la propietat privada i del treball assalariat, rebutgem la institució de l'Estat. Aquest posicionament havia estat sempre clar, totes les anàlisis clàssiques del pensament socialista reconeixien que l'Estat modern i el capitalisme, des del seu origen, van anar de la mà⁶. La seva complicitat i aliança, doncs, és un fet essencial històric, no recent, com insinua qui parla d'un suposat "secrest de la democràcia" en mans de les elits capitalistes/financeres, o de la "teoria de les portes giratòries"⁷, com si fos una novetat l'aliança sistemàtica entre les elits polítiques i les econòmiques.

Aquesta complicitat ha estat oblidada en gran part a conseqüència de les concessions donades a través de l'Estat del Benestar, amb les quals s'ha aconseguit "comprar" les classes populars, fent que acceptin la dominació de l'Estat, el capitalisme i totes les seves estructures jeràrquiques. Però **si rebutgem l'Estat**, perquè pensem que les persones han de viure auto-governant-se i auto-organitzant democràticament la totalitat de la seva existència, **hem de rebutjar també l'Estat de benestar**.

És fonamental contrarestar el discurs hegemònic sistèmic i socialdemòcrata que defensa l'Estat de benestar com a model legítim, repetint incansablement que el que aquest posseeix i gestiona és cosa de tots, és "públic". No podem acceptar la dicotomia oficial "públic"(estatal)/privat. L'Estat juga el paper de "policia bo" i "els mercats" el de "policia dolent", però aquestes institucions només són les dues cares de la mateixa moneda: un sistema de dominació i concentració de poder polític i econòmic. La dicotomia essencial es troba entre la gestió i la propietat popular o la gestió i la propietat privada, sigui aquesta capitalista o estatal.

Així doncs, avui en dia és menester posar sobre la taula i desenvolupar una crítica fonamentada a "l'Estat de benestar". Pensar i fer aquesta crítica, amb ànim de trobar criteris de superació a les dicotomies estèrils, és cosa de totes les persones que apostem per un canvi emancipador de la societat en què vivim. Heus aquí alguns motius que ens porten a impugnar la dominació estatal de la mateixa manera que impugnem la dominació capitalista:

- **L'Estat de benestar és, en essència, una institució pro-capitalista**. Així, ha fomentat conscientment, mitjançant tot tipus de lleis, regulacions i accions, el creixement de l'economia de mercat i l'expansió del consum, així com el desenvolupament del gran capital privat⁸. Molts sectors claus de l'economia no serien rendibles si no fos pel foment,

---

y organizado", capítulo XXIV de "El giro estatolátrico. Repudio experiencial del Estado de bienestar" (Félix Rodrigo Mora, Edicions Maldecap, 2011). Veure també "Les cooperatives obreres de Sants. Autogestió proletària en un barri de Barcelona (1870-1939)" (Marc Dalmau i Ivan Miró, La Ciutat Invisible Edicions, 2010).

⁶ Encara que la tradició marxista-leninista parli de conquerir l'Estat, el seu suposat objectiu és acabar-lo abolint per assolir una societat lliure, i així ho hauria de reconèixer obertament qui s'emmarqués en aquesta tradició.

⁷ <http://armakdeodelot.blogspot.com.es/2013/05/la-gran-estafa-la-teoria-de-las-puertas.html>

⁸ Aquest fet es troba explicat a "¿Debe el Estado ayudar a las multinacionales españolas? Impactos ambientales y sociales del apoyo público a la internacionalización?" (Miquel Ortega Cerdá, 2007).

manteniment i incondicional suport econòmic i polític atorgat per l'Estat.

- **L'Estat de benestar és un òrgan al servei del manteniment dels privilegis d'un sector de la població i d'una petita part del món.** Són els països del “primer món”, i en particular les classes mitjanes d'aquests, els que es “beneficien” de l'Estat de benestar. Aquests “privilegis” no es podrien generalitzar, es tracta d'un joc de suma zero: perquè uns “guanyin” els altres han de perdre.

- **L'Estat de benestar és el resultat de l'abandonament i la degradació dels anhels socialistes.** Aquest es fonamenta ideològicament en el keynesianisme, corrent que forma part d'una trajectòria de completa deriva de les idees revolucionàries cap a la claudicació i l'acceptació de la societat capitalista. La “socialdemocràcia” oblida totalment els principis i objectius del socialisme: construir una societat agermanada, sense classes ni Estats, sense explotats ni explotadors, governants ni governats. Alhora, els partits i moviments socials socialdemòcrates abracen les institucions i estructures del sistema, passant-ne a ser una part integral i fonamental en qüestió de poc temps⁹.

- **L'Estat de benestar promou el desenvolupament d'una societat-granja.** La idea de fons del model “benestarista” estatal és que una societat és acceptable, justa i democràtica si els pastors poden oferir prou pinso al poble-ramat. Aquest model, però, passa per alt que la llibertat, individual i col·lectiva, com a capacitat i responsabilitat d'autodeterminar-se, és un bé humà fonamental, i en la mesura que no lluitem per ella ni vivim d'acord a ella, que preferim el benestar material i la comoditat, anem a pitjor.

- **“L'Estat social” és anti-social.** L'Estat de benestar promou un model en què tendeixen a anar desapareixent els entramats de relacions horitzontals entre iguals que havien caracteritzat la vida de les persones des de temps immemorials: la societat queda articulada en base a un cúmul de relacions verticals entre l'Estat i els individus, cada vegada més sols i aïllats. La seguretat que ens atorguen les possessions privades, els diners i l'Estat ha eclipsat la seguretat autònoma popular que poden brindar les relacions humanes. Això comporta una caiguda en picat de les capacitats i potencialitats relacionals i afectives de les persones i, així, del valor de la vida humana.

- **L'Estat de benestar fomenta una dependència perillosa.** Atès que les estructures de benestar són una concessió de les elits, la seva retirada o reducció es troba en mans de la voluntat d'aquestes i dels imperatius que recauen sobre elles, no en mans del poble. Així, en un primer moment l'Estat va pretendre garantir ell mateix la cura dels ciutadans i moltes persones van acceptar-ho i van renunciar a procurar-se la seva pròpia autonomia. Un cop dut a terme aquest procés, arriba un punt en què l'Estat deixa les persones abandonades a la seva sort, i aquestes es troben més desvalgudes i desamparades que mai, doncs han perdut tots els vincles afectius i materials que en altres moments històrics els havien permès viure dels propis recursos.

- **L'Estat de benestar és una forma amable de maquillar la veritable naturalesa de la institució estatal.** Així, quan la maquinària estatal atorga “concessions” aconsegueix invisibilitzar la seva cara més fosca i crua, la seva essència: **militar** (la defensa constitucional¹⁰, en última instància, de “l'ordre” capitalista i les operacions imperialistes a països llunyans, enfocades als interessos econòmics i geoestratègics i a les futures

⁹ Tenim l'exemple paradigmàtic dels Verds alemanys, explicat a “Del partit-antipartit al partit-partit. Breu història del partit verd alemany” (Georgy Katsiaficas, fragment del llibre “The Subversion of Politics”). <http://ingovernables.noblogs.org/post/2013/01/31/del-partit-antipartit-al-partit-partit>

¹⁰ Als articles 55, 116 i 117.5 de la Constitució espanyola de 1978 i a la llei orgànica sobre “Estats d'alarma, excepció i sítio” s'estatueix la intervenció de les forces militars en aquests casos.

guerres), **policial** (els diversos cossos “de seguretat”, cada vegada dotats de més poder i recursos), **judicial-repressiva** (l'empresonament sobretot de persones de classe baixa, delinqüents menors, marginats, dissidents i “il·legals”) i **recaptadora** (acaparant majoritàriament la plusvàlua que genera el poble a través de la recaptació d'impostos sobre el treball, el consum i altres, multes... apropiant-se aproximadament de la meitat del PIB als països rics i revertint aquests recursos en el manteniment dels seus propis privilegis i per enfortir les seves institucions centralistes i burocràtiques).

- La “**societat de benestar**” és **eco-destructiva i insostenible**. Així, d'una banda, el “benestar” i la “prosperitat” a les societats “desenvolupades” contemporànies impliquen uns nivells de producció i consum i un ús de d'unes tecnologies que comporten una destrucció i contaminació de la natura mai vistes en la història de la humanitat, així com un delirant malbaratament de recursos. D'altra banda, actualment estem entrant en un període històric de decreixent disponibilitat d'energia i recursos¹¹. A mesura que ens anem endinsant en aquest període probablement ens adonarem de l'il·lusori temps ultra-consumista en el qual haurem viscut durant uns anys i de la necessitat i desitjabilitat de viure en harmonia amb l'entorn natural i respectant-lo.

4) Esbossant la crítica a dos pilars essencials de l'Estat de benestar: l'educació i la sanitat “públiques”

Si bé entenem que el que mou a moltes persones a defensar una sanitat i una educació “públiques” és una voluntat legítima d'educar-se i formar-se així com de mantenir i restaurar la salut, percebem que, com amb tantes altres coses, les institucions establertes s'encarreguen de canalitzar aquestes voluntats populars amb les estratègies que més enforteixin i promoguin els seus interessos i valors. Aquestes estratègies en el cas que ens ocupa són l'educació estatal i la sanitat estatal. Així, com hem explicat al principi, si bé en alguns moments històrics ha estat el poble organitzat qui s'ha fet càrrec, com ha pogut, de la satisfacció de les necessitats d'educació i salut, la tendència imperant des de l'extensió de la figura de l'Estat de benestar ha estat cap a la delegació de la gestió d'aquestes necessitats a mans de la institució estatal i els seus funcionaris, fet que ha comportat nombroses problemàtiques.

Tanmateix, la qüestió essencial que es posa sobre la taula en la defensa o no dels serveis “públics” rau en la confusió entre la forma i el contingut. Així, aquests es defensen sobretot per la seva *forma* (majoritàriament s'entén per “públic” allò d'accés universal i subvencionat pel conjunt de la ciutadania) i no es qüestiona el seu *contingut*, que és majoritàriament idèntic al dels serveis “privats”.

En el cas de l'escola “pública”, aquesta persegueix els mateixos fins que la privada: inspirar i promoure els (des)valors que més interessin al sistema socioeconòmic establert¹². Així, la delegació de l'educació del poble a mans de les institucions escolars i universitàries “públiques” (o “privades”) comporta una progressiva tendència a l'adoctrinament en els valors del sistema; les elits inverteixen recursos en l'educació per tal de generar persones que només siguin mà d'obra i consumidores ciutadans, obedients,

¹¹ Sobre la crisi energètica, veure les aportacions més importants del pedagògic bloc “The Oil Crash”, d'Antonio Turiel, i “La quiebra del capitalismo global: 2000-2030. El inicio del fin de la energía fósil: una ruptura histórica total” (Ramón Fernández Durán, 2011).

<http://crashoil.blogspot.com.es> <http://www.ecologistasenaccion.org/article19028.html>

¹² És altament recomanable la lectura de “Infancia y control social. Desmontando mitos sobre la institución escolar”, treball del pedagog Mario Andrés Candelas publicat al tercer número de la revista “Estudios”. <http://estudios.cnt.es/estudios-3>

competitives i egoistes, per mantenir un elevat nivell de submissió social i acceptació de les institucions i valors dominants. Així, cada cop es fa més palès que la funció primordial de l'actual sistema d'ensenyament és l'ensenyament del sistema¹³.

Una altra funció del sistema d'ensenyament oficial –públic i privat– és promoure l'antipensament i la irreflexió, anul·lar la creativitat i homogeneïtzar les ments, apart de fer que els alumnes avorreixin l'aprenentatge. Rere tota pràctica educativa subjau un ideal de persona i de món i l'ideal actual no és “neutral” i no està en mans de les persones ni al servei del bé comú, sinó que respon als interessos de les elits del moment i del sistema estatal-capitalista. Tenint en compte això, l'actual model hauria de causar una profunda repugnància a qualsevol persona que qüestionï el present estat de les coses i que doni importància a l'educació. No és, doncs, l'educació privada l'única que està a favor dels interessos del capital (i de l'Estat), la “pública” estatal també ho està. Una educació a favor d'aquests interessos mai s'hauria de pretendre mesurar amb la perspectiva de si és o pot ser “de qualitat”, com insinua molta gent.

Pel que fa a la sanitat “pública”, es manté la confusió entre el fet que sigui una sanitat “d'accés universal” i de “finançament compartit” i el fet que sigui “bona”. Però la delegació de l'àmbit de la salut en les institucions del sistema sanitari establert no és menys perjudicial que en l'àmbit de l'educació. Així, en el terreny sanitari no és la sanitat privada l'única que està servei del capital privat. Les grans empreses farmacèutiques i proveïdores de tecnologia i material hospitalari s'asseguren d'establir quin ha de ser el model sanitari estatal per “assistir” el poble. La qüestió, com sempre, és la recerca de la maximització dels beneficis per part de les elits i de l'augment de la dependència per part de la ciutadania. Així, la qüestió de la salut s'aborda d'una manera totalment ineficient i cara, que està lluny de buscar el bé comú. Per una banda, en comptes de promoure la prevenció i la sanació de les causes de malaltia, l'actual model sanitari fomenta la pal·liació dels símptomes. D'altra banda, la sanitat “pública”, igual que la privada, no promou l'autonomia, el coneixement i la responsabilitat de les persones per mantenir-se saludables sinó la dependència dels “expert” –persones que malauradament cada cop es veuen més obligades a seguir protocols imposats des de dalt– i de l'hiperconsum de medicaments i demés productes i tecnologia que proporcionen en exclusiva les grans corporacions. La “farmàfia” va de la mà de la sanitat estatal igual que de la sanitat privada¹⁴.

Així doncs, el quid de la qüestió per afrontar la defensa d'allò públic en relació a l'educació i la sanitat és sortir de les dicotomies del sistema i anar a l'essència dels problemes. Això implica redefinir el concepte d'allò públic: allò públic és allò del qual el poble controla la *forma* i el *contingut*. Per controlar la forma i el contingut necessitem que el poble torni a ser un subjecte diferenciat de l'Estat. Sense el poble organitzat, no disposem d'un contingut i d'unes formes alienes al poder oligàrquico i als seus valors i l'Estat i el mercat s'encarreguen d'instaurar els seus. Seguir defensant incansablement allò públic tal i com es fa actualment és seguir mantenint i reproduint la tergiversadora identificació entre el poble i l'Estat. Per recuperar una educació i una sanitat veritablement públiques i de qualitat és imprescindible recuperar el poble.

¹³ “De l'educació submissa a l'aprenentatge en llibertat” (Blai Dalmau, 2009).

<http://blaidalmau.blogspot.com.es/2012/12/de-leducacio-submisa-laprenetatge-en.html>

¹⁴ Josep Pàmies, de l'associació “Dolça Revolució”, parlant clar:

<http://www.youtube.com/watch?v=WhgGWVP8AZ8>

<http://www.dolcarevolucio.cat/ca>

“La mafia mèdica” (Guislaine Lanctôt, 1994). “La farmafia”. Entrevista a Ghislaine Lanctôt.

<http://www.elciudadano.cl/2009/04/28/7593/la-mafia-medica>

4. Cap a un posicionament actual sobre l'Estat de benestar

Avui, immersos en l'actual situació de crisi econòmica, cada vegada més persones es veuen abocades a la pobresa i a la precarietat. Això passa alhora (i a causa) que l'Estat i els diferents governs autonòmics retallen pressupostos destinats a ajudes socials i a finançament “públic”, per tal de satisfer els interessos de les elits transnacionals i poder-se mantenir competint en el marc d'una economia altament internacionalitzada. A això s'hi sumen les reformes laborals, dictades des del marc estatal-capitalista internacional, que han rebaixat substancialment els drets dels treballadors assalariats.

Per afrontar aquest context, per una banda, el plantejament majoritari dins els moviments socials és el de les mobilitzacions contra les retallades. Aquestes s'enfoquen sota la perspectiva, més explícita o més implícita, de **tornar al que hi havia abans de la crisi**. D'altra banda, existeix el plantejament revolucionari, que busca anar a les arrels dels problemes. Aquest plantejament s'enfoca explícitament en l'objectiu de **construir una societat nova**.

Per tal de fomentar la consciència per estendre aquest segon plantejament, és fonamental difondre la crítica al sistema estatal-capitalista en general, així com la crítica a l'Estat de benestar en particular, com hem començat a fer en aquest text. I juntament amb la crítica és imprescindible, també, desenvolupar un **clar, ferm i coherent posicionament revolucionari respecte a aquesta qüestió**. Això implica mantenir alhora la **coherència amb el plantejament revolucionari i la coherència amb les problemàtiques socials immediates**.

Aquesta concordança és possible, malgrat actualment gairebé no s'hagi assolit. Avui en dia s'intenten atendre les qüestions relacionades amb les retallades a l'Estat de benestar però sense mantenir una coherència revolucionària, fins i tot des de sectors que es consideren llibertaris¹⁵. És important, doncs, avançar cap a un posicionament que abordi ambdues qüestions. En aquest sentit, a continuació es presenta una **proposta**.

El posicionament que presentem el desglossem en dues parts, una que hauria de ser clarament compartida per totes aquelles persones, col·lectius i organitzacions que ens considerem revolucionàries, i una altra que dona marge a diferents punts de vista, anàlisis, valoracions i decisions, etc.

1. El que ha de ser clarament compartit per les persones que ens considerem revolucionàries:

Primer, **ens adherim al projecte revolucionari**. Això implica:

a) Una **crítica fonamentada al sistema actual**. A la seva naturalesa, dinàmiques i institucions fonamentals (l'Estat modern: la legalitat constitucional, la falsa “democràcia” parlamentària i partitocràtica, els cossos militars, policials, judicials i carceraris, etc. i el capitalisme: la propietat privada dels mitjans econòmics, el treball assalariat, l'economia de mercat, etc.) i als (des)valors i idearis que promou i que el sostenen. Això difereix substancialment de la immensa majoria de discursos actuals, crítics amb allò superficial – amb les conseqüències–, i acrítics amb allò essencial – amb les causes–. Aquesta crítica

¹⁵ Un bon exemple d'aquesta incoherència i del manteniment de falses dicotomies Estat-Mercat és Noam Chomsky, que amb les seves teories insta els anarquistes a ser “realistes” i lluitar per eixamplar la gàbia estatal front el depredador mercantil. Un article que ho critica és “El efecto Chomsky o el anarquismo de Estado” (Claude Guillon, 2004). <http://barcelona.indymedia.org/newswire/display/469836/index.php>

ha de ser **clara, ferma i pública**, perquè cal obrir el debat sobre totes aquestes qüestions fonamentals que semblen intocables. L'obertura d'aquest debat és un **front revolucionari fonamental** a assumir, el **front ideològic**. Els sectors auto-anomenats revolucionaris que fan discursos capitalistes o estatistes per arribar més fàcilment a més persones i/o aconseguir més vots contribueixen a que no s'avanci en aquesta qüestió. Perquè les idees revolucionàries algun dia puguin tornar a formar part de la consciència de moltes persones cal exposar-les i defensar-les sense embuts des de ja mateix.

b) Una **visió general dels principis de l'alternativa** amb què es vol substituir el sistema actual (societat basada en la sobirania d'assemblees populars locals, la lliure federació de comunitats, la propietat compartida dels mitjans de producció, la bona convivència, el respecte, l'afecte i la no-dominació entre les persones, la reintegració amb la natura...).

c) Una **aposta discursiva i pràctica per una estratègia transformadora**. Això suposa, primer, implicar-se en la reflexió profunda i el debat obert –en el moment present i sempre– sobre com avançar en el camí cap a la nova societat anhelada. Considerem que una de les tasques fonamentals en aquest sentit és la **construcció** de bases de poder popular que serien els gèrmens d'aquesta nova societat, amb les quals ens allunyem del paradigma del sistema actual posant en pràctica l'autoorganització horitzontal i mostrem socialment la viabilitat d'aquesta.

Segon, **sempre que donem suport o ens involucrem en lluites defensives**, per pressionar contra la retirada d'algunes formes d'assistència estatal i posar fre a l'agreujament de la injustícia social i als atacs del sistema, **ho fem des d'un discurs clarament antisistèmic**, nítidament diferenciat dels paràmetres reformistes-socialdemòcrates, alhora que no deixem de dedicar els esforços més vitals a allò constructiu.

2. El que les persones que ens considerem revolucionàries podem veure de maneres diferents

A quines lluites donar suport? Quina quantitat d'energia dedicar-hi? Això pot ser discutible, davant dels escenaris presents i futurs. No tota la gent revolucionària ha de veure convenient, per important o estratègic –tenint en compte les pròpies energies, finites–, destinar la mateixa quantitat d'energies, recursos i esforços a les diferents lluites, reivindicacions i resistències.